



På väg

Fokusgruppsmöte 1

Sammanställning

2018-09-27

Sammanfattning

En viktig del av Tjörns kommuns arbete med kommunal trafikstrategi är att involvera befolkning och verksamma i en bred dialogprocess. Syftet med dialogen är att möjliggöra kunskapsutbyte och medskapande i trafikfrågor, vilka har central betydelse för vardagsliv, välfärd, rekreation och näringsliv. Dialogen kommer att drivas bland annat genom möten i fokusgrupper.

Vid första fokusgruppsmötet samlades cirka 50 personer för att samtala kring hur trafik och transporter fungerar på Tjörn idag och vilka önskemål som finns för framtiden. Kvällens arbete mynnade ut i ett rikt idématerial att arbeta vidare med på kommande fokusgruppsträffar. De teman för fortsatt arbete som blev högst viktade var gång- och cykeltrafik, trafiksäkerhet, pendling och kollektivtrafik.

Kommunen använder en etablerad metod kallad TRAST-metoden, "Trafik för en attraktiv stad", för sitt trafikstrategiarbete. Utifrån sammanvägning av första mötets förslag till teman och TRAST-metodens strukturering av trafikslag och kvalitetsaspekter föreslår kommunen fortsatt arbete i tre fokusgrupper:

- Gång- och cykeltrafik
- Kollektivtrafik och färjetrafik
- Biltrafik och parkering

Fokusgrupperna avhandlar TRAST-metodens kvalitetsaspekter "Kommunens karaktär", "Trafiksäkerhet", "Trygghet och tillgänglighet" samt "Miljö och hälsa" vid kommande möten.

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning.....	4
Fokusgruppsmöte 1.....	4
Vad är viktigast?.....	5
Hur fortsätter vi?	8
Utvärdering.....	14
TRAST-metoden	14
Fortsatt arbete	15
Kommande möten	15

Vad är viktigast?

I detta avsnitt presenteras dokumentation från enskild övning med tre frågor, med svar nedtecknade av deltagarna själva sorterade per fråga i en matris. Alla ifyllda frågeformulär blev inte insamlade/inlämnade vid mötet, vilket innebär att dokumentationen inte är helt komplett. Då samma frågor behandlades även i efterföljande gruppövning bedöms deltagarnas hjärtefrågor ändå ha fångats upp i betryggande utsträckning under kvällen.

1. Vad är viktigast för dig, "din hjärtefråga", inom trafik och kommunikationer?	2. Varför, och för vem mer än dig, är denna fråga viktig?	3. Hur kan fokusgruppen arbeta vidare med frågan?
<p>Miljön och hur man får landsbygden att vara miljövänlig.</p>	<p>För framtiden, det vill säga alla. Eftersom miljön är livsviktig och Tjörn har mycket bilåkning och landsbygden måste anpassas till miljön på ett respektfullt sätt.</p>	<p>Diskutera den. I övrigt vet jag inte exakt vad en fokusgrupp gör.</p>
<p>Tjörnbrleden har stora problem i huvudsak beroende på Stenungundssidan. Stenungsund jobbar för lösningar som riskerar bli stora försämringar för öarna i huvudsak att bygga in resecentrum mitt i sin smet.</p>	<p>Leden är en propp för alla, hämmar Tjörns utveckling.</p>	<p>Förbättra kollektivtrafik för att avlasta och minska biltrafiken.</p>
<p>Framkomlighet</p>	<p>Liv, hälsa och säkerhet.</p>	<p>Jag menar att en fokusgrupp inte är en arbetande grupp utan bör ses som en referensgrupp/er. Oavsett detta bör gruppens avsedda verksamhet klargöras. Det bör också framgå vad gruppen inte ska ägna sig åt.</p>
<p>Arbetspendlingstrafik</p>	<p>Många Tjörnbors vardag och långt ifrån optimal. Påverkar hela familjer och även skola och barnomsorg. Måste lösas om Tjörn ska växa.</p>	<p>Fokusera på pendlarnas behov. Se det som en regional fråga och inte kommunal. Fundera kring "pendlarkontor".</p>
<p>Cykel- och gångväg mellan Häggvall och Valla fotbollsplan.</p>	<p>Viktig för boende längs vägen för att ta sig till och från skola. Viktig för Valla IF, Myggenäs, Höviksnäs, Berga, Valla kyrka, Turion. Befintlig väg är för farlig att använda.</p>	<p>Påverka kommunen till att bygga cykel- och gångväg.</p>
<p>Trafiken genom Skärhamn.</p>	<p>Alla som bor på Hamngatan och trafikerar hamngatan. Cyklister som kör på Hamngatan kör på trottoaren.</p>	<p>Informera kommunen om trafikproblemen. Köpa Hamngatan av Trafikverket.</p>

1. Vad är viktigast för dig, "din hjärtefråga", inom trafik och kommunikationer?	2. Varför, och för vem mer än dig, är denna fråga viktig?	3. Hur kan fokusgruppen arbeta vidare med frågan?
Att resandet över broarna i rusning ska lösas. En Tjörnslinga som åker genom hela Tjörns kommun.	Alla pendlare, alla Tjörnbor.	Att se olika möjligheter att resa eller båtförbindelse Rönning-Råkan buss till Göteborg.
Cykelvägar på hela ön.	Mina barn och deras kompisar. Trafiksäkerhet. Turism – cykelväg till Klövedal, Pilane, Björholmen och Kyrkesund. Stort tryck på den slingriga vägen under sommaren. Folkhälsa/motion.	Välkomna att köra bil eller cykla ut till Klövedal i semesterrusning så blir behovet tydligt.
Kollektivtrafik	Jobbar på Tjörns Omnibusstrafik. Alla som passerar Tjörnbroarna i högtrafik.	Optimera trafiken efter kundbehovet.
Färjan Åstol-Dyrön-Tjörnekalv	Alla på Åstol, Dyrön, Tjörnekalv. Turister, besökare, samhälls-service.	Hitta en lösning. Passagerare, frakter, kapacitet. Lägga alla historiska lösningar åt sidan och börja om.
Ny bro eller tunnel mot Tjuvkilshållet.	Kortare restid för pendlare, mindre trafikchaos i Stenungsund.	Går det att genomföra? Har man med sig tomtgränserna, kan söka ekonomiska hjälp från företag.
Kollektivtrafik	Alla	Få flera att åka.
Ny färja till Åstol, Dyrön, Tjörnekalv med flyttad leveransadress så öborna kan få fungerande sjuktransporter, ambulans och färdtjänst. Bättre fungerande godstransporter.	För att öborna ska bli "fullvärdiga medborgare" med jämställda sjuktransporter och färdtjänst till hemmet som övriga medborgare i Sverige. Vem: För alla öbor, på Åstol och Dyrön.	Uppmärksamma problemen kring färjan med transporter och gods.
Säkerheten – bra vägar. Miljövänlig kollektivtrafik plus snabb. Typ tåg över hela Tjörn.	Alla invånare.	Påvisa de vägar som behöver åtgärder.
Transport över Tjörnbron.	Trafiken ökar hela tiden, många som åker där dagligen.	Genom att diskutera alternativen.
Cykelvägar, Arbetspendla till och från arbetet.	Cykelvägar "säkerhet" cykla säkert. Underhåll saknas.	Ta upp frågan, är cykelvägar säkra idag? Göra arbetspendling med kollektivtrafik mer attraktiv för brukaren.

1. Vad är viktigast för dig, "din hjärtefråga", inom trafik och kommunikationer?	2. Varför, och för vem mer än dig, är denna fråga viktig?	3. Hur kan fokusgruppen arbeta vidare med frågan?
Säkerheten, framkomligheten	Viktigt för alla som rör sig i trafiken. För att främja miljön och inflyttande.	Fler gång- och cykelvägar, bättre belysning. Ytterligare fjordförbindelse.
Tillgänglighet över Tjörnbroarna. Tunneln till Källöbron. Busshållplats nere i Wallhamn.	För personal som arbetar i Wallhamn AB. För trafik (goods) till och från Wallhamns hamn. För personal.	Tydliggöra de effekter som finns i ovan, och hur det påverkar de påverkades vardagssituation. Tydliggöra risken som finns kring tunneln.
Trafiksäkerhet för alla trafikantslag.	För alla.	Finna medel och metod för information och utbildning. Praktisk och teoretisk.
Buss	Eftersom på helgen går bussen bara varannan timme, det är inte bra.	
Bygga mer cykelväg vid landsväg. Busstider under helgen (torsdag-söndag)	Vissa barn kommer på landsvägen till skolan, exempelvis vid Fagerfjäll.	
Säkerhet – gång- och cykelvägar Höviksnäs till Låka och Valla fotbollsplan. Höviksnäs vid Häggvall och Ica Nära.	Viktig för att jag ska känna mig trygg med att ha barnen cyklandes i trafiken.	Se över hur där ser ut och därefter se möjlighet till förändring. Samla intressenter som är med i gruppen.
Framkomlighet i Skärhamn, det vill säga Hamngatan. Cykelvägar och begränsning av tung trafik därstädes. Övergångsställen på flera ställen längs Hamngatan.	Det är besvärligt att cykla mellan norra och södra Skärhamn. Någon kommer att bli överkörd om inget görs.	Kartläggning av vad Skärhamnsbor och vägförening och andra föreningar avser/anser. Konkret utformade alternativ att ta ställning till.
Väg 727	Farlig väg för cyklister och gångare	
Koppling mellan behov och genomförande.	Alla	Koppla till översiktsplanens (ÖP) begränsningar och strukturer. ÖP och trafikplan är väl integrerade eller saknar ÖP trafikdimensionen?

Hur fortsätter vi?

I detta avsnitt redovisas dokumentation från gruppövning med presentation av hjärtefrågor, sortering under teman, formulering av uppdrag till fokusgruppen, samt viktning av teman. Då uppdragen i flera fall varit svåra att skilja ut från hjärtefrågor och allmänna kommentarer, redovisas allt som nedtecknats under respektive tema i en samlad punktlista. Formulering och precisering av uppdrag får fortsätta i nästa steg av fokusgruppernas arbete. Siffror inom parentes efter temanamn anger hur temat viktats inom gruppen, det vill säga vilket antal "pluppar" temat fick.



Grupp 1

Tema: Alternativ förbindelse (13)

- Tunnel/bro
- Fler förbindelser med fastlandet
- Tunnel Tjörn – Kungälv
- Titta på vart förbindelserna ska ansluta Tjörn med fastlandet, knyta an till Kungälv
- Titta på vilken sorts förbindelse – bro/tunnel/bil/båt/tåg/färja
- Hur ska ungdomarna stanna kvar på Tjörn året runt?

Tema: Cykelvägar (12)

- Cykelvägar
- Cykelvägar på hela ön (i mitt fall ut till Klövedal)
- Cykelvägar på hela ön. Speciellt runt skolor + vid fritidsaktiviteterna för ungdomar.
- Belysning – säkerhet
- Planfria korsningar – säkerhet

Tema: Kollektivtrafik inkl. färjor (11)

- Kollektivtrafik
- Färjor som är ändamålsenliga
- Pendlingstrafiken till Göteborg
- Säkra av- och påstigningar
- Diskutera möjligheten Rökan–Rönnäng (Kungälvssidan)
- Öka kapaciteten på färjan samt fler olika förbindelser ex Myggenäs–Stenungsund
- Öka dygnets kollektivtrafik hela veckan
- Pendelparkeringar som är trygga
- Gratis för ungdomar
- Trimma effektiv kollektivtrafik så att det inte blir väntetider
- Direktbussar till Hisingen med fler ställen
- Prisbilden
- Bussfil vid McDonalds även bra för Räddningstjänsten.

Tema: Hamngatan i Skärhamn (6)

- Trafiken på Hamngatan
- Cykelbanor
- Nybyggnation
- Diskutera möjlighet att enkelrikta hamngatan
- Diskutera möjlighet till gång- och cykelväg längs hamngatan

Grupp 2

Tema: Tillgänglighet och trygghet (0)

- Bygg för den som har svårast att ta sig fram!

Tema: Trafiksäkerhet (6)

- Gående skolbuss

Tema: Kollektivtrafik (8)

- Hur kan vi få en mer heltäckande kollektivtrafik?

Tema: Cykling (13)

- Cykelbanor överallt
- Separerade cykelbanor
- Säkerhet
- Cykelcertifikat i skolor

Tema: Pendling (15)

- Pendling till fastlandet
- Hur kan vi optimera dagens trafik? (skolor, arbetspendlare)
- Flöden viktigt
- Justera arbetstider



Grupp 3

Tema: Pendling till och från Tjörn (13)

- Kollektivtrafiken mot Göteborg
- Arbetspendling via buss och bil till fastlandet
- Hitta en väg till utöver bron eller en fil till?
- Social aspekt, ska vi sitta ensamma i våra bilar tur och retur Göteborg varje dag?
- Bjuda nyinflyttade på månadskort kollektivtrafik
- Erbjud kommunanställda arbetstid på buss
- Utveckla idén med rabatter eller fria busskort! (kostar det mer eller mindre än en till fil på Tjörnbron?)
- Mindre men fler bussar som är "sms-anpassade"

Tema: Säker trafik (5)

Tema: Miljö (12)

- Miljöproblem och hur landsbygden kan anpassa sig till detta.
- Klimatmålen, miljön
- Använd hälsa som motiv för att ställa bilen
- Hur ska Tjörnborna kunna bidra till att vi når klimatmålen?
- Subvention av busskort
- Friluftskommunarbete, friluftskommunmålet – använd som sätt för att få folk att cykla och gå

Tema: Gång- och cykelbanor (12)

- Gångvägar
- Gång- och cykelbana även i Klövedal
- Binda ihop de större samhällena
- Friluftskommunen
- Bind samman de fina gång- och cykelvägar som behövs
- Arbeta med cykel

Grupp 4

Tema: Pendlingstrafik (13)

- Pendling i allmänhet
- Yrkestrafik
- Pendelparkeringar
- Ny överfart

Tema: Kollektivtrafik (5)

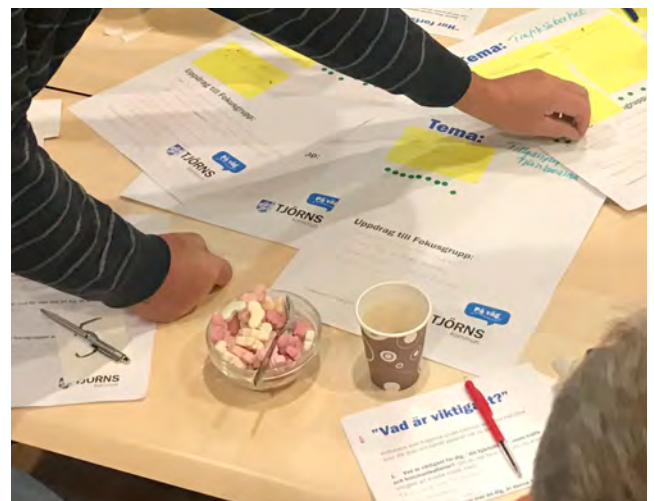
- Ökad turtäthet/bussar
- Fler busslinjer

Tema: Trafiksäkerhet (9)

- Vägunderhåll
- Hastigheter
- Fartdämpande åtgärder
- Utbildning, information, upplysning

Tema: Gång- och cykelvägar (15)

- Mer separata gång- och cykelvägar
- Belysta
- Säkra skolvägar



Grupp 5

Tema: Tillgänglighet Tjörnbronarna (9)

- Synliggöra problematiken, "flaskhals"
- Frekvens, tider och antal, belastning
- Påverkansfaktorer, näringsliv och privat
- Framtidsvisioner

Tema: Trafiksäkerhet (18)

- Trafiksäkerhet i vid bemärkelse
- Gång- och cykelväg mellan Häggvall och Valla fotbollsplan
- Tunnel vid Källöbron
- Cykelväg, bygga mer cykelväg, busstider Rönnäng
- Konflikten mellan gående, cyklister och biltrafik
- Hur kan regionen involveras? Politisk lobbying. Brister i trafiksystemet.
- Kan flexibla tider medföra undvikande av konflikter (mellan skolelever och näringsliv – tänk om)?
- Hastigheter, hur kan man påverka?

Tema: Cykling (13)

- Cykelbanor överallt
- Separerade cykelbanor
- Säkerhet
- Cykelcertifikat i skolor

Tema: Pendling (16)

- Arbetspendling
- Buss på helgen och simbad till barnen
- Utökad frekvens av busstrafik under helger, anpassa storlek.
- Ny teknik, självkörande bussar. Kommunen intresserar sig och blir testkommun. Innovation.
- Resecentrum i Nösås – snabbare förbättrad anknytning/synkning mellan olika turer
- Infotavlor vid Myggenäs korsväg som anger tid för resa med buss (finns i Kode/E6)
- Pendlarkontor för att arbeta i sin kommun
- Nyttänk – få fler att åka kollektivt
- Prissättning buss, enstaka resor tur och retur Tjörn–Göteborg



Grupp 6

Tema: Gång och cykel (14)

- Cykelbanor som binder ihop alla tätorter på Tjörn
- Gång- och cykelbanor
- Säker cykelparkering vid busshållplatser (stöld)
- Knyta ihop och skylta upp banor
- Belysning
- Säkerhet
- Bygga ut (barnaktiviteter, bad, skola)

Tema: Trafiksäkerhet (13)

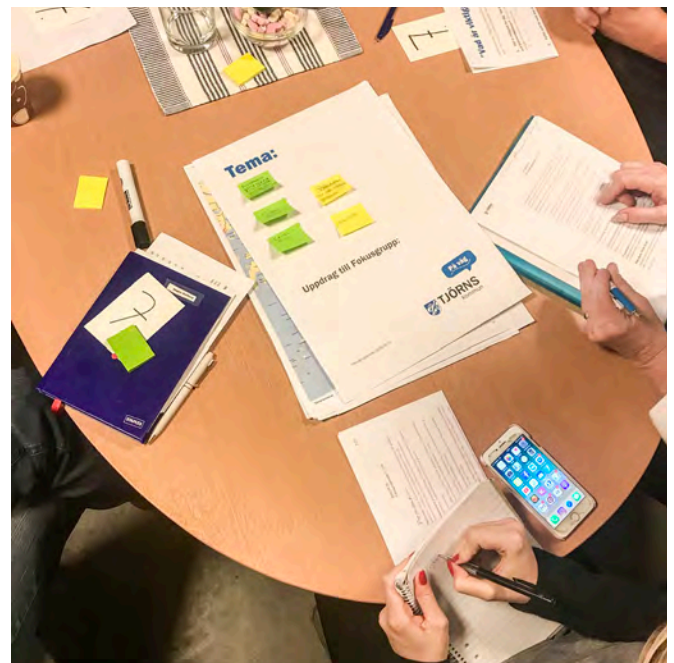
- Trafiksäkerhet
- Hastigheten på vägarna
- Trafikhastighet i samhället
- Surra laster Henån
- Framkomlighet
- Övergångsställe vid farliga övergångar, till exempel Häggvall
- Utfart på 160:an
- Se över, inventera farliga platser
- Vem "äger" vägen?
- Farthinder där det behövs
- Säker avlämning skola

Tema: Pendling, kollektivt/bil (6)

- Möjlighet att ta med cykeln på bussen vid pendling
- Tätare bussturer till Göteborg för arbetspendling
- Kollektivtrafik/biltrafik (glesbygd)
- Pendlingsmöjligheter
- Säkrare busshållplatser (belysning, gångväg till)
- Bredare bro och större tunnel
- Bredare större väg
Stenungsund-Myggenäs, väg 160
- Bättre möjlighet att busspendla inom Tjörn eller för att göra ärenden
- Anpassa aktiviteter och möten till buss/kollektivtrafik
- Bättre kollektivtrafik
- "5:an" på fler platser
- "System" ihopkopplade
- Smartare politiker

Tema: Äldres mobilitet (3)

- Äldres mobilitet



Grupp 7

Tema: Fastlandsförbindelse (14)

- Tjörnbron
- Starta arbete med ny förbindelse
- Attitydförändring, beteende
- Bilfärja
- Bro, tunnel
- Driva frågan, kampanj för att motivera till kollektivt åkande
- Få folk att åka mer buss
- Från Stenungsund, egen påfart till bro för buss
- Från Tjörn, egen fil för buss upp på bron (finns med i *Nordvästsvenska initiativet*)

Tema: Säkerhet (8)

- Säkerheten på alla vägar + färjeleder
- Cykelvägar
- Säkerheten
- Inventera gång- och cykelvägar, underhåll!
- Komplettera belysning gång- och cykelvägar
- Cykelväg Rönnäng-Vallhamn
- Södra Kroksdal-Märkesten
- Vid kontakt från medborgare – åtgärda!

Tema: Färjetrafik (8)

- Fungerande färjetrafik Åstol/Dyrön, sjuktransport, färdtjänst, gods – ny färja!
- Ge uppdrag till kommunstyrelsen att driva frågan mot regionen och trafikverket

Grupp 8

Tema: Kollektivtrafik (12)

- Att göra mer än en resa från Tjörn till Stenungsund (tätare bussturer)
- Kollektivtrafik till och från Tjörn över Tjörnbroleden
- Kollektivtrafiken
- Tätare bussturer
- Obekväma tider
- Kostnad
- Behovsbaserad kollektivtrafik

Tema: Ökad rörlighet (12)

- Tung trafik
- Fungerande infrastruktur på hela Tjörn
- Fria plankors i Myggenäs korsväg
- Säkrare trafikplatser för tung trafik
- Trafikljusen i Myggenäs korsväg, effektivisera flödet på trafiken.

Tema: Oskyddade trafikanter (11)

- Gång- och cykelvägar
- Säkra övergångar vid gamla hamnen mellan monumentet och fram till Tubbeviken (Skärhamn)
- Cykel- och gångväg inte nödvändigtvis längs existerande vägar. Till exempel kustnära gång- och cykelväg
- Gångtrafik i alla våra tätorter!
- Samordna med andra projekt
- Huvudmannaskap



Utvärdering

Vid jämförelse mellan gruppresultaten framgår att de åtta grupperna i stor utsträckning formulerat likartade teman, trots slumpmässig grupp sammansättning:

1. Cykelvägar, Kollektivtrafik inklusive färjor, Hamngatan i Skärhamn, Alternativ förbindelse
2. Cykling, Kollektivtrafik, Pendling, Tillgänglighet och trygghet, Trafiksäkerhet
3. Gång- och cykelbanor, Pendling till och från Tjörn, Säker trafik, Miljö
4. Gång- och cykelvägar, Kollektivtrafik, Pendlingstrafik, Trafiksäkerhet
5. Pendling, Trafiksäkerhet, Tillgänglighet Tjörnbroarna
6. Gång- och cykel, Pendling, kollektivt/bil, Trafiksäkerhet, Äldres mobilitet
7. Fastlandsförbindelse, Färjetrafik, Säkerhet
8. Oskyddade trafikanter, Kollektivtrafik, Ökad rörlighet

Flera teman återfinns i någon form i mer än fem av grupperna. De teman som vi viktningen fått högst poäng är kopplade till **gång- och cykeltrafik, trafiksäkerhet, pendling och kollektivtrafik**. Även de teman som enbart förekommer i enstaka grupper, exempelvis "miljö" och "tillgänglighet/trygghet", har beröringspunkter med flera andra teman, vilket också bidrar till en sammanhållen bild av vilka trafikfrågor som grupperna tycker är viktiga.

TRAST-metoden

För att klarlägga hur arbetet i fokusgrupperna lämpligast ska gå vidare utifrån detta resultat, använder kommunen en etablerad metod för trafikstrategiarbete kallad TRAST-metoden, "Trafik för en attraktiv stad". TRAST-metoden är framtagen av Trafikverket och Sveriges kommuner och landsting. Med hjälp av metoden kan olika trafikslag studeras och analyseras systematiskt utifrån ett antal givna aspekter, så att mål och strategier för transportsystemet kan arbetas fram. "Trafik för en attraktiv stad" är även tillämpbar då den geografiska avgränsningen gäller en kommun med mindre tätorter och landsbygd, som Tjörn.

I TRAST-metoden belyses trafikfrågor dels utifrån ett antal trafikslag och dels utifrån ett antal kvalitetsaspekter, se bilder. Vid jämförelse mellan de teman som fokusgrupperna viktat högt och de trafikslag/kvalitetsaspekter som TRAST omfattar, finns tydlig överensstämmelse på flera punkter.



Värderas med TRAST-metodens kvalitetsaspekter

Matris med TRAST-metodens trafikslag

Funktion	Egenskap					
	Stadens karaktär	Resor & transporter	Tillgänglighet	Trygghet	Trafiksäkerhet	Miljö- och hälsopåverkan
Gång						
Cykel						
Moped						
Buss/spårvagn						
Järnvägsstation och större bytespunkt						
Bil						
Gods						
Utryckning						

Fortsatt arbete

Vid sammanvägning av fokusgruppernas viktning av teman och TRAST-metodens strukturering av trafikslag och kvalitetsaspekter bedömer kommunen att arbetet kan gå vidare utifrån följande struktur:

		Fokusgrupper		
		Gång- och cykeltrafik	Kollektivtrafik och färjetrafik	Bil och parkering
Möten (TRAST-aspekter)	Kommunens karaktär – förutsättningar			
	Trafiksäkerhet			
	Trygghet och tillgänglighet			
	Miljö och hälsa			
	Kommunens karaktär – lösningar			

Enligt detta förslag skapas tre tematiska fokusgrupper:

- Gång- och cykeltrafik
- Kollektivtrafik och färjetrafik
- Biltrafik och parkering

De två första fokusgrupperna avspeglar tydligt resultatet från första mötets viktning av teman. Fokusgruppen "biltrafik och parkering" är en renodling av det högt viktade temat "pendling", för att minska överlapp med det närliggande temat "kollektivtrafik". Grupperna föreslås behandla en eller två av TRAST-aspekterna (tabellens vänsterkolumn) vid varje fokusgruppsmöte. Temat "trafiksäkerhet", som blev högt viktat vid första mötet, får alltså inte en egen fokusgrupp, utan blir avhandlat som ett tema av alla grupperna. Temat "miljö", som inte blev högt viktat vid första mötet, lyfts ändå in som ett tema, då miljö- och hälsofrågor har stor betydelse för kommunens avsikter att främja hållbart resande.

Kommunen ser även andra angelägna teman att arbeta vidare med, exempelvis "godstransporter" och "skolvägar", men gör bedömningen att det arbetet lämpligast sker i andra forum än fokusgrupperna, och i samverkan med specifikt berörda parter. Kommunens kontinuerliga arbete för utveckling av Tjörns fastlandsförbindelse kommer också att fortsätta, i samverkan med regionala aktörer.

På väg

 **TJÖRNS**
kommun